

[Aksel Larsen.]

tiltale ikke skulle rejses, da det var rigsadvokatens opfattelse for det første, at firmaet var begyndt på sine værnemagerarbejder efter regeringens opfordring, for det andet, at der ikke forelå sådanne grovheder i udførelsen af arbejdet, at det kunne motivere tiltale, og for det tredje, at der kun var konstateret overpriser på 5—15 pct., undertiden noget mere, men at dette ikke var nok. Derfor mente han, at sagen skulle henlægges, hvilket blev tiltrådt den 13. december 1946 af justitsministeren.

Den højtærede justitsminister glæmte fuldstændigt at gå ind på det, som er det principielle, kardinalpunktet, i begrundelserne for, at efterforskningen bør genoptages, nemlig at denne indstilling fra rigsadvokaten kom, ikke *efter* at undersøgelsen havde fundet sted, men *inden* undersøgelsen havde fundet sted. Den kom på et tidspunkt, da efterforskningen kun lige var begyndt, da man havde snuset en lille smule til papirerne, og da man under den voldsomste sabotage fra Bøytlers side ved stikprøver havde konstateret særdeles grove forhold. Men det er altså ikke rigtigt, hvad den højtærede justitsminister her har sagt, at det var *efter* at undersøgelsen havde fundet sted. Det, det drejer sig om, er, at rigsadvokaten standsede efterforskningen på et tidspunkt, da denne dårligt nok var begyndt, men det, der var foretaget, sandsynliggjorde, at der var tale om særdeles grove lovovertrædelser. Rigsadvokaten siger — og justitsministeren gentager her —, at der kun var konstateret overpriser på 5—15 pct., undertiden noget mere. Jeg henviser til den pågældende protokol fra prisdirektoratet, hvori det siges, at overpriserne i de forhold, man har undersøgt, var en 60—70 pct., og at man regnede med, at de gennemsnitligt for tømmeres vedkommende lå på 30—35 pct. Det er noget andet end det, justitsministeren siger her.

Jeg kan ikke tænke mig justitsministeren vil beskyldte prisdirektoratet for at komme med uvederhæftige påstande. Selvom der ikke var betalt overpriser, selvom der kun var tale om 5, 10 eller 15 pct., er det så tilstrækkeligt til at undlade at undersøge sagen videre, hvis der foreligger utilbørligt forhold enten derved, at man har fremskyndet arbejder mere, end man var pisket til, eller man har udvist utilbørligt initiativ? Man har jo i allerhøjeste grad fremskyndet de pågældende værnemagerarbejder. Lad mig minde om, hvad der skete, da man indviede startbane nr. 1 på Aalborg flyveplads Vest. Ved denne lejlighed holdt den tyske bauleiter hr. Bruns en skåltale ved en fest-

lighed, der var arrangeret af firmaet Wright, Thomsen & Kier. I denne skåltale sagde han bl. a. følgende:

„Dette arbejde er blevet færdigt tre dage tidligere end beregnet, hvorved der fra begge sider er givet bevis på tempo og energi. Jeg husker endnu den dag, da den unge ingeniør Hoffmann kom til mig og spurgte, om der ikke også var noget arbejde at få for hans firma. . . Nu idag er det festlige øjeblik oprundet, hvor vi skal indvi en startbane på 100 000 kvadratmeter, vel den største i Europa, 24 dage efter kontrakten blev underskrevet. Dette har oversteget mine dristigste ønsker. Jeg vil, mine herrer, takke Dem for det gode samarbejde.“

For at man ikke skal tro, at jeg kun henholder mig til, hvad en tysk bauleiter har sagt, skal jeg citere, hvad firmaet Wright, Thomsen & Kiers repræsentant Herluf Andersen sagde ved en anden festlighed, da man indviede en anden startbane på samme flyveplads — nej, undskyld jeg tager fejl, det er et festskrift, skrevet af Herluf Andersen, hvori denne refererer en tale holdt af ingeniør Jespersen. Herluf Andersen refererer den på følgende måde i det af firmaet selv udgivne skrift:

„Ingeniør Jespersen, som er ledende ingeniør i firmaet Wright, Thomsen & Kier, der sammen med firmaet Hoffmann & Sønner i Aarhus har udført arbejdet, rejste sig og tog ordet, idet han henvendte sig til hr. Bruns: Tyske kammerater og kolleger! Som repræsentant for begge firmaer vil jeg gerne udtale min tak for den store tillid, som De har vist os, idet De overdrog os det store arbejde. Vi har overholdt vore terminer, og De er tilfreds med arbejdet, hvilket glæder os. Vore to firmaer hører ikke til de mindste her i landet, med startbanerne var vi dog ikke fortrolige, men det er lykkedes for os, endog med rekord. Dette vil gøre vort navn bekendt i hele verden, vi har skabt os et ry og takker derfor endnu en gang den tyske øvrighed og hr. Bruns som deres repræsentant i Aalborg. Danske ingeniører og kammerater, sammen vil vi udbringe et længe leve for vore kolleger.“

Jeg synes, at disse to skåltaler ikke på grund af deres form, men navnlig på grund af deres reelle indhold er et vægtigt indicium for, at man har fremskyndet sine arbejder ganske utilbørligt og derfor bør straffes for værnemageri.

Jeg kan anføre ikke et indicium, men et bevis til. Den 20. august 1940 — allerede på et så tidligt tidspunkt — sendte firmaet